

Resource: Maelezo ya Masomo - Machapisho ya Vitabu (Tyndale)

Aquifer Open Study Notes (Book Intros)

This work is an adaptation of Tyndale Open Study Notes © 2023 Tyndale House Publishers, licensed under the CC BY-SA 4.0 license. The adaptation, Aquifer Open Study Notes, was created by Mission Mutual and is also licensed under CC BY-SA 4.0.

This resource has been adapted into multiple languages, including English, Tok Pisin, Arabic (عربي), French (Français), Hindi (हिंदी), Indonesian (Bahasa Indonesia), Portuguese (Português), Russian (Русский), Spanish (Español), Swahili (Kiswahili), and Simplified Chinese (简体中文).

Maelezo ya Masomo - Machapisho ya Vitabu (Tyndale)

2TI

2 Timotheo

Akiwa gerezani kwa Warumi, Paulo alitambua kwamba alikuwa amefikia mwisho wa safari yake. Maisha yake, yaliyoakisi kifo na ufufuo wa Yesu Kristo, yalikuwa yanakaribia mwisho wake. Hivyo, Paulo alimwagiza mjumbe wake Timotheo kuendelea kazi yake. Paulo alipokufa mikononi mwa Warumi, barua hii kimsingi ikawa epitafi yake (tazama [4:7-8](#)), na kupitia hiyo, aliipa kanisa nguvu ya kuendelea bila yeye. Ujumbe wa Habari Njema ungeendelea.

Mpangilio

Baada ya Paulo kubadilika ([Matendo 9:1-19](#)), kazi yake kama mtume ilienea kutoka Yerusalemu kuelekea mashariki hadi magharibi kama Italia ([Matendo 28:30-31](#); [Rom 15:19](#)), ikijumuisha muda mwingi katika Asia Ndogo, hasa Efeso ([Matendo 19:1-20:1](#); [20:31](#)). Kipindi hiki kilimalizika Paulo alipokamatwa Yerusalemu ([Matendo 21:27-36](#)), akazuiliwa Kaisaria ([Matendo 23:23-26:32](#)), na kufungwa Rumi ([Matendo 28:16-31](#)). Hatimaye Paulo aliachiliwa, na akaendelea na huduma zaidi. Aliandika 1 Timotheo na Tito wakati huu. Kisha alikamatwa na kufungwa Rumi kwa mara ya pili ([1:8](#), [16-17](#); [2:9](#)).

Barua hii, iliyandikwa kutoka gerezani huko Rumi, ilifika katika kipindi cha mwisho cha maisha ya Paulo (tazama [4:6-18](#)). Iliandikwa kwa Timotheo, mfanyakazi mwaminifu na mjumbe wa Paulo. Wakati huo, Timotheo alikuwa katika jimbo la Asia, labda huko Efeso ([4:13](#), [19](#)). Paulo alikuwa akimwomba aje Rumi haraka iwezekanavyo. Mateso na dhuluma pia zilikuwa zinawezekana kwa Timotheo ikiwa angekuja.

Muhtasari

Baada ya salamu za jadi ([1:1-2](#)), shukrani, na maombi ([1:3-4](#)), Paulo anamwagiza Timotheo kuteseka pamoja naye kwa ajili ya Habari Njema ([1:5-18](#)). Rasilimali za kufanya hivyo ni pamoja na

urithi wa kiroho wa Timotheo na Habari Njema yenyewe, kama inavyoonyeshwa na maisha ya Paulo na mifano mizuri na mibaya.

Paulo anamwagiza Timotheo tena ([2:1-13](#)) kuwa na nguvu na kuvumilia mateso pamoja naye. Aidha, utiifu wa Timotheo unapaswa kuchochewa na kutafakari juu ya Habari Njema na mfano wa Paulo. Paulo anamfundisha Timotheo jinsi ya kuendesha huduma yake miongoni mwa walimu wa uongo ([2:14-26](#)).

Kisha mtazamo unapanuka kuweka jukumu la Timotheo katika muktadha wa siku za mwisho ([3:1-4:8](#)). Siku hizi zitakuwa ngumu, lakini Mungu atashughulika na watenda mabaya kama alivyofanya hapo awali. Timotheo anapaswa kuendelea na imani aliyorithi na kubaki katika Maandiko. Anapaswa kutekeleza huduma yake kwa bidii kwa kuzingatia tumaini lake na upinzani unaoongezeka kutoka kwa wasikilizaji wake. Asihofu kuteseka kwa ajili ya Bwana, na anapaswa kuzingatia kazi ya Paulo kama imekamilika. Timotheo lazima aingie kwenye pengo na kuendelea kufuata mfano wa Paulo.

Barua inahitimishwa na ombi kwa Timotheo kuja Rumi haraka iwezekanavyo ([4:9-18](#)). Paulo anatoa salamu, taarifa, na msisitizo wa mwisho kwa Timotheo kufanya safari yake kwenda Rumi kabla ya majira ya baridi ([4:19-21](#)). Kisha Paulo anahitimisha kwa baraka ([4:22](#)).

Tarehe ya Kuandikwa

Inawezekana kwamba 2 Timotheo iliandikwa wakati wa kifungo cha kwanza cha Paulo huko Rumi ([Matendo 28:1-31](#)). Hata hivyo, ushahidi unaonyesha msaada mkubwa kwa tarehe ya baadaye, wakati wa kifungo cha pili huko Rumi kilichosababisha kifo cha Paulo (tazama Utangulizi wa Kitabu cha 1 Timotheo, "Tarehe ya Kuandikwa").

Sababu za Kuandika

Hatujui maelezo ya kukamatwa kwa mara ya pili kwa Paulo. Inawezekana Iskanda ([4:14-15](#)),

mzushi ambaye Paulo alikuwa amemwadhibu awali ([1 Tim 1:20](#)), alihusika katika kukamatwa kwake (tazama [2 Tim 4:16-18](#)). Inawezekana ilitokea Asia Ndogo (tazama [1:15](#)); ikiwa ni hivyo, wapinzani wazushi wa Paulo—walimu wa uongo waliotajwa katika 1 Timotheo na Tito—hawakuwa wakitoa vitisho vya bure. Mapambano ambayo Paulo na Timotheo walihusika ([2 Tim 2:3](#); [4:7](#); tazama pia [1 Tim 1:18](#); [6:12](#)) hayakuwa ya mfano au ya kiroho tu. Maelekezo juu ya maombi kwa viongozi wa kiraia ([1 Tim 2:1-7](#); linganisha [Tito 3:1](#)) yanaweza kueleweka kama yanahusiana na matatizo makubwa yaliyoletwa kwa makanisa na walimu wa uongo, matatizo ambayo yalisababisha kukamatwa kwa mwisho kwa Paulo na kuuawa kwa ajili ya Habari Njema. Walimu wa uongo bado walikuwa wakizunguka ([2 Tim 2:14-3:9](#); [4:14-15](#)). Paulo aliona huduma yake kama imekamilika na alijua kuwa kifo chake kilikuwa karibu ([4:6-8](#)), hivyo alikuwa akimhimiza Timotheo kuendeleza kazi hiyo. Inawezekana kwamba ziara kwa Paulo huko Rumi ingejumuisha aina fulani ya kumtuma rasmi Timotheo.

Maana na Ujumbe

Mtume Paulo hakuwa tu ametangaza Habari Njema ya kifo na ufufuo wa Yesu Kristo; aliishi kwa mfano wake binafsi. Habari Njema inazalisha mtindo wa maisha anayobeba msalaba na kumfuata Yesu katika nguvu ya uzima wa ufufuo wake. Paulo alikuwa ameiga maisha yake baada ya Kristo, na sasa kifo chake kilikuwa karibu. Kazi ya Mungu itakamilika hadi siku ya kurudi kwa Kristo ([1:12](#)), na jukumu linaloendelea la watumishi wa Mungu ni muhimu. Paulo alimkabidhi Timotheo mwenge na kumtia changamoto kuendeleza kazi yake mbele.

Kama ilivyokuwa kwa Timotheo, wote wanaobeba msalaba na kumfuata Yesu wanapaswa kukamilisha huduma ambayo Mungu amewapa, kwa nguvu za uzima za ufufuo wa Kristo.